

V Bruselu dne 2.7.2019
COM(2019) 287 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**o provádění a výsledcích programu Pericles 2020 na ochranu eura proti padělání v roce
2018**

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o provádění a výsledcích programu Pericles 2020 na ochranu eura proti padělání v roce 2018

1. Obecné informace

Program „Pericles 2020“ (dále jen „program“) je program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání. Nahrazuje program Pericles, který byl zřízen v roce 2001 a probíhal v období 2002–2013. Program byl zřízen **nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 331/2014 ze dne 11. března 2014¹**. Jeho použitelnost byla rozšířena na nezúčastněné členské státy **nařízením Rady (EU) 2015/768 ze dne 11. května 2015²**. Nařízení (EU) č. 331/2014 stanoví dobu trvání programu do 31. prosince 2020. Ustanovení čl. 13 odst. 3 nařízení vyžaduje, aby Komise každoročně poskytla Evropskému parlamentu a Radě informace o výsledcích programu. Tato výroční zpráva plní uvedený požadavek za rok 2018.

2. Roční pracovní program na rok 2018

a. Provádění ročního pracovního programu v roce 2018

Roční rozpočet na provádění programu v roce 2018 byl stanoven na 1 055 100 EUR a byl financován z rozpočtové položky 01. 020400 souhrnného rozpočtu Evropské unie na rok 2018. Celkem bylo v roce 2018 na závazky vyčleněno 993 388,74 EUR. Program je prováděn prostřednictvím spolufinancovaných akcí (grantů) příslušných orgánů členských států a prostřednictvím „akcí Komise“ organizovaných přímo Komisí. Za účelem doplnění akcí členských států bylo v roce 2018 převedeno 167 199,89 EUR z rozpočtu grantů do rozpočtu akcí Komise.

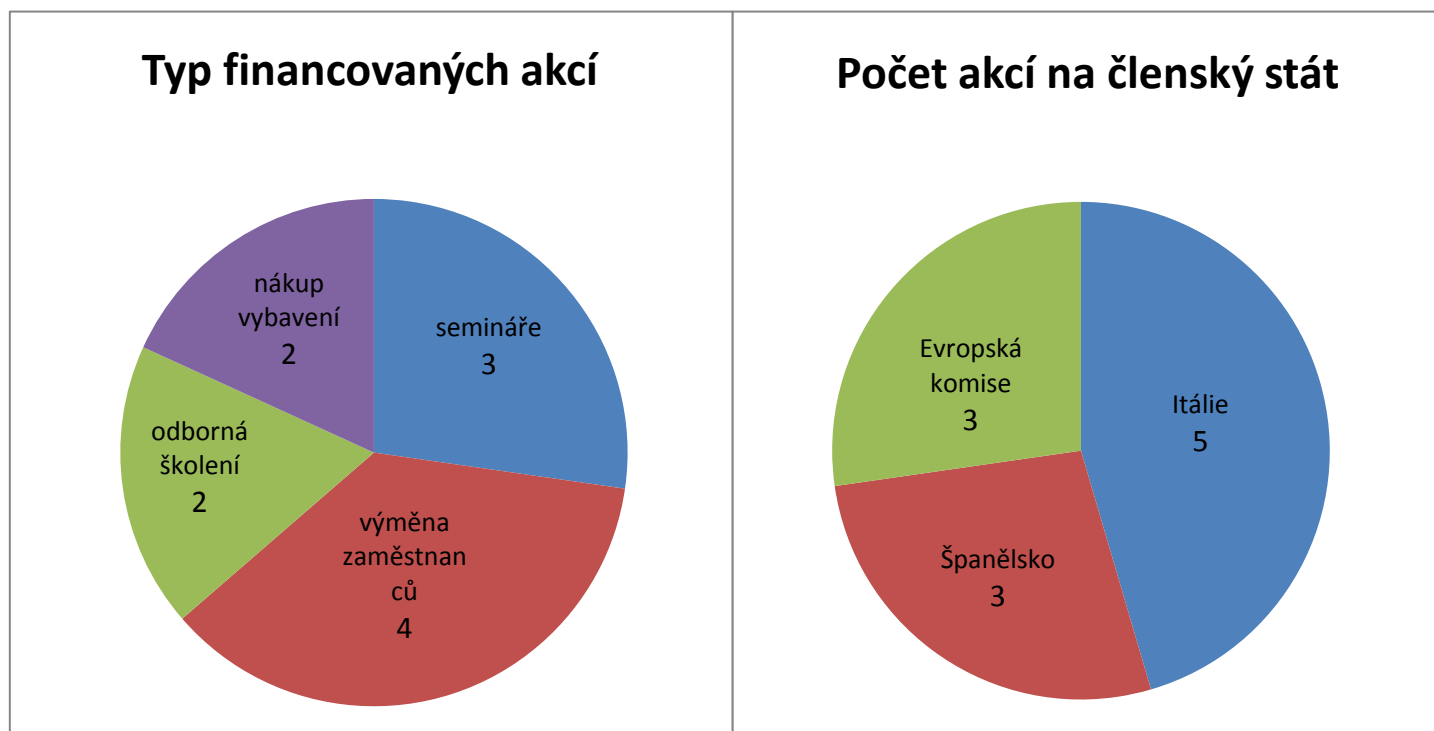
Provádění programu odráželo závazek členských států a Komise k ochraně eura proti padělání. Diskuze o víceleté strategii na zasedáních skupiny odborníků pro boj proti padělání eura umožnily využít 94,15 % celkového rozpočtu na rok 2018. V roce 2018 bylo z programu financováno celkem jedenáct projektů³. Z celkového počtu žádostí pocházejících od příslušných orgánů členských států byly granty uděleny osmi z nich. Pro srovnání, v roce 2017 to bylo deset grantů. Kromě toho byly financovány tři akce Komise, tedy stejný počet jako v předchozím roce. Pět akcí bylo provedeno v roce 2018 a dalších šest akcí se provádí či se začne provádět v roce 2019 a později.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 331/2014, kterým se zřizuje program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání (program „Pericles 2020“) (Úř. věst. L 103, 5.4.2014, s. 1). Uvedeným nařízením byla zrušena rozhodnutí Rady 2001/923/ES, 2006/75/ES a 2006/849/ES.

² Nařízení Rady (EU) 2015/768 ze dne 11. května 2015, kterým se rozšiřuje použitelnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 331/2014, kterým se zavádí program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání („Program Pericles 2020“) na nezúčastněné členské státy (Úř. věst. L 121, 14.5.2015, s. 1).

³ Úplný přehled akcí, na něž byly v roce 2018 z programu Pericles vyčleněny prostředky, je uveden v příloze I.

Graf I a graf II: Typ financovaných akcí a počet akcí na členský stát (akce, na něž byly v roce 2018 vyčleněny prostředky: viz příloha I)⁴

Žadatelé o financování z programu v roce 2018 pocházeli ze dvou členských států: Itálie a Španělska. Projevuje se tak skutečnost, že země, které jsou paděláním eura nejvíce postiženy, využívají prostředky z programu Pericles častěji. Jejich úsilí posiluje ochranu eura, což je výhodné i pro všechny další členské státy, které jsou součástí eurozóny.

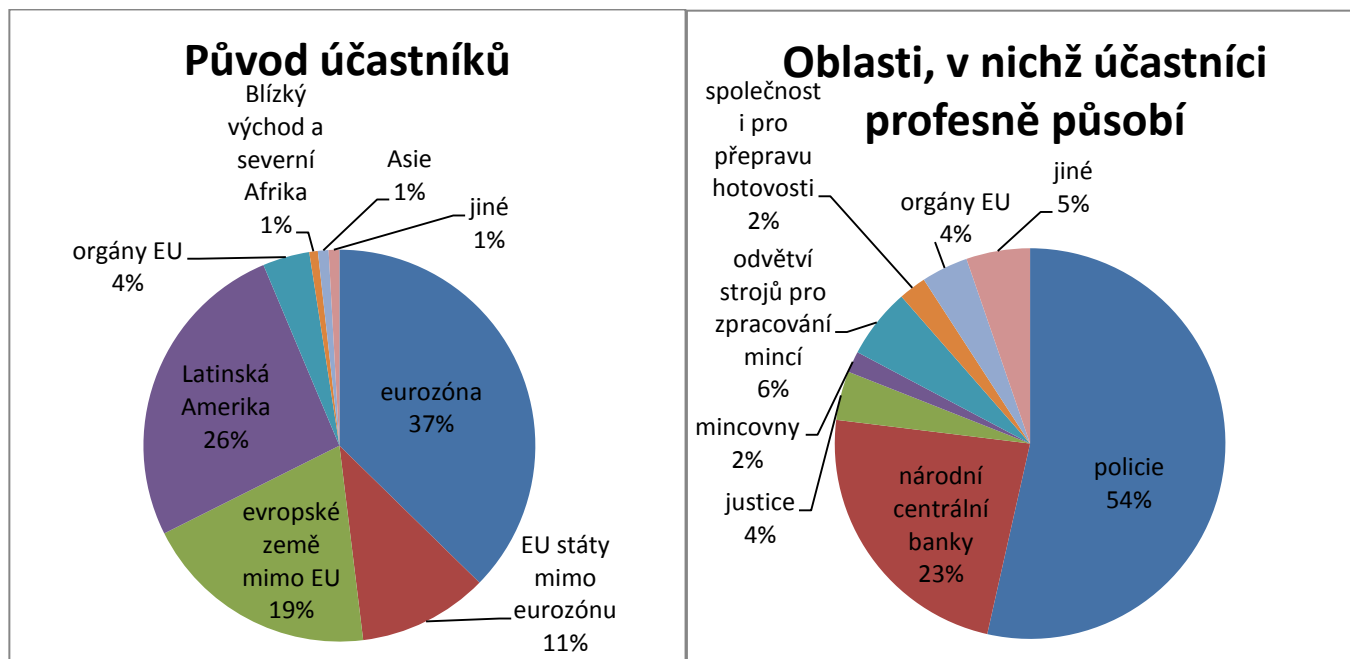
Prostředky byly v roce 2018 vyčleněny na tři semináře/konference, dvě odborná školení, čtyři výměny zaměstnanců a dva nákupy vybavení. Zajímavý je relativně vysoký počet výměn zaměstnanců, což je nákladově efektivní opatření týkající se relativně velkého počtu lidí, které usnadňuje výměnu know-how a přispívá k vytváření homogenního rámce pro ochranu eura proti paděláním. Provedení dvou nákupů vybavení pro orgány třetích zemí dále potvrzuje úspěch zavedení tohoto opatření jako způsobilé akce v rámci programu Pericles 2020. Akce se uskutečňují⁵ uvnitř i vně EU v závislosti na konkrétních potřebách souvisejících s ochranou eura proti paděláním. Program od svého počátku upevňuje svůj regionální přístup prováděním akcí zaměřených na obzvláště citlivé regiony světa. Zvláštní pozornost je věnována Latinské Americe (dvě akce pořádané Španělskem a jedna akce Komise) a oblasti jihovýchodní Evropy (čtyři akce pořádané Itálií).

⁴ Všechny údaje se týkají jak akcí provedených v roce 2018, tak akcí, které se provádějí či budou provádět po roce 2018.

⁵ Provádění některých akcí pokračuje i v roce 2019.

Grafy III a IV uvádějí přehled původu účastníků programu a oblastí, v nichž profesně působí:

Graf III a graf IV: Původ účastníků a oblasti, v nichž účastníci profesně působí⁶ (u akcí, na něž byly v roce 2018 vyčleněny prostředky, viz příloha I)⁷

Podle odhadů se akcí programu, na něž byly v roce 2018 vyčleněny prostředky, účastnilo 568 odborníků.

Účastníci pocházejí z 58 zemí. Většinu (67 %) tvoří účastníci z Evropy: 37 % účastníků pochází z členských států eurozóny, 19 % tvoří účastníci z evropských zemí mimo EU a 11 % účastníci z členských států mimo eurozónu; 26 % pochází z Latinské Ameriky, což oproti minulému roku představuje významný nárůst⁸ 1 % pochází z Blízkého východu a severní Afriky a 1 % z Asie.

Z oblastí, v nichž účastníci profesně působí, jsou nejvíce zastoupeny policejní síly, jež představují 54 % celkového počtu. Tento výrazný podíl je dán skutečností, že policejní orgány stojí v popředí boje proti padělání eura a policejní sbory zahrnují jak vyšetřovatele, tak technické odborníky.

Ostatní kategorie účastníků představují 46 % celkového počtu účastníků, což je pokles oproti 58 % v předchozím roce. Významná účast centrálních bank zůstala téměř beze změny na 23 % a pokračuje účast zástupců justice (4 %). Zvláštní zmínku zasluhuje účast mincoven (2 %), ministerstev financí (1 %) a společností pro přepravu hotovosti (2 %), která odráží širokou škálu profesního zázemí účastníků. Výsledkem provádění akce Komise „druhá schůze Platformy 1210“ je již třetí rok v řadě vysoká účast zástupců z odvětví strojí pro zpracování mincí (6 %), což potvrzuje, že soukromý sektor je důležitou zúčastněnou stranou boje proti padělání.

⁶ Do kategorie „jiné“ patří mimo jiné Interpol, zaměstnanci ministerstev a zástupci a zaměstnanci akademických institucí.

⁷ Všechny údaje se týkají jak akcí provedených v roce 2018, tak akcí, které se provádějí či budou provádět po roce 2018.

⁸ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění a výsledcích programu Pericles 2020 na ochranu eura proti padělání v roce 2017, COM/2018/581 final.

Ve výsledku má program nadnárodní a multidisciplinární rozměr, jak požaduje nařízení (EU) č. 331/2014.

b. Přehled akcí ročního pracovního programu na rok 2018

Úplný přehled akcí ročního pracovního programu Pericles na rok 2018 je uveden v příloze I. Vyzdvihnout je možné následující akce:

Regionální mezinárodní spolupráce v jihovýchodní Evropě

Program v roce 2018 nadále úspěšně přispíval k zachování a dalšímu prohloubení silné regionální mezinárodní spolupráce v jihovýchodní Evropě. Jednou z hlavních událostí v roce 2018 byla „Komunitní strategie na ochranu eura v oblasti Středomoří“ organizovaná UCAMP, která se konala v Srbsku. Tato akce spojila sedm zemí z jihovýchodní Evropy a Francii a úspěšně pokračovala v udržování efektivní sítě odborníků v jednom z nejcitlivějších regionů, pokud jde o padělání eura. V návaznosti na tuto akci Evropská komise podepsala tři ujednání o správné spolupráci v oblasti ochrany euromincí se Srbskem, Černou Horou a Kosovem (podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1244). Italská UCIFM dále zorganizovala nákup vybavení používaného specializovanými orgány pro boj proti padělání při ochraně eura proti padělání a školení policie a národní banky Černé Hory.

Regionální mezinárodní spolupráce v Latinské Americe

Program také úspěšně přispíval k zachování a dalšímu prohloubení silné regionální mezinárodní spolupráce v Latinské Americe:

- španělská BIBE zorganizovala „vzdělávací kurz o padělání peněz pro odborníky z latinskoamerických zemí“, na kterém se v roce 2018 v Panamě sešli zástupci orgánů z osmnácti latinskoamerických zemí a kde se podporovala opatření na ochranu eura proti padělání v latinskoamerických zemích, které jsou k tomu potenciálně náchylné. Tato akce podpořila zřízení a provoz národních ústředních kanceláří (NCO) proti padělání peněz v zúčastněných zemích. Na základě předchozího školení stejného formátu založila tuto národní ústřední kancelář i Argentina,
- španělská BIBE provedla nákup vybavení, které používají specialisté na boj proti padělání výše zmíněné nově zřízené argentinské národní ústřední kanceláře, na ochranu eura proti padělání,
- Komise v roce 2019 provede „taktické odborné školení“ v kolumbijském Medellínu prováděné jednou za dva roky, se zaměřením na donucovací a justiční orgány v Kolumbii.

3. Provádění akcí v roce 2018, na něž byly vyčleněny prostředky z předchozích rozpočtů programu

V roce 2018 bylo prováděno deset akcí, na něž byly vyčleněny prostředky z předchozích rozpočtů programu⁹. U osmi z těchto akcí byly původcem příslušné vnitrostátní orgány členských států EU – Francie, Španělska, Portugalska, Rumunska, Rakouska, Chorvatska a Itálie – a dvě akce iniciovala Komise. Akce zahrnovaly tři semináře, jedno odborné školení, čtyři výměny zaměstnanců, jeden nákup vybavení a jednu studii. Zvláštní pozornost byla věnována oblasti jihovýchodní Evropy, Číně a Latinské Americe a tématům darknetu a ověřování pravosti euromincí. Vyzdvihnout je možné následující akce:

Regionální mezinárodní spolupráce v jihovýchodní Evropě

V roce 2018 bylo prováděno několik akcí v rámci programu Pericles 2020, které se zaměřovaly na podporu a udržování spolupráce mezi příslušnými vnitrostátními orgány v jihovýchodní Evropě. To zahrnovalo výměnu zaměstnanců organizovanou rumunskými a italskými policejními orgány, přičemž první jmenované zřídily a udržovaly spolupráci se zeměmi východního Balkánu a v oblasti Černého moře, včetně Turecka, Moldavska a Ukrajiny. Na „třetí konferenci balkánské sítě“ organizované chorvatskou národní bankou se sešli účastníci z centrálních a komerčních bank této oblasti a konference podpořila fungování a výměnu informací v rámci systému včasného varování mezi dotčenými zeměmi.

Regionální mezinárodní spolupráce v Latinské Americe

V rámci provádění akcí programu Pericles 2020 v roce 2018 lze rovněž zdůraznit posilování silné regionální mezinárodní spolupráce v Latinské Americe. Portugalská Policia Judiciara do své výměny zaměstnanců zahrnula příslušné brazilské orgány. Diverzifikovaný přístup španělské BIBE vedl k realizaci vzdělávací konference, výměně zaměstnanců a nákupu vybavení v tomto regionu, a zajistil tak účast velkého počtu latinskoamerických účastníků z mnoha zemí.

Internet/darknet: konference „ICIT – vyšetřování darknetu – ochrana eura“

Několik akcí prováděných v roce 2018 se týkalo hrozby, kterou v boji proti padělání představuje internet/darknet, přičemž tyto akce byly zaměřeny na efektivitu vyšetřovacích technik a potřebu koordinované reakce na tuto hrozbu. Zejména konference „ICIT – vyšetřování darknetu – ochrana eura“ se celá věnovala tomuto tématu a sešli se zde justiční a policejní experti v této oblasti z devatenácti zemí. Z konference vzešlo několik doporučení, jako je nutnost zřídit síť regionálních specialistů na vyšetřování darknetu a navrhnout příručku osvědčených postupů pro prosazování práva.

⁹Úplný přehled akcí, na něž byly vyčleněny prostředky z předchozích rozpočtů programu Pericles 2020, ale které byly prováděny v roce 2018, je uveden v příloze II.

4. Závěr a další postup

Program „Pericles 2020“ je i nadále důležitým a efektivním nástrojem v boji proti padělání. Program představuje základ pro podporu studií, udržování a rozvíjení spolupráce a výměnu osvědčených postupů mezi všemi aktéry zapojenými do boje proti padělání eura.

Komise průběžně předává výsledky akcí podporovaných na základě programu členům skupiny odborníků pro boj proti padělání eura (Euro Counterfeit Experts Group, ECEG). V roce 2018 se uskutečnila tři zasedání této skupiny. Program vykazuje vysoký stupeň soudržnosti a doplňkovosti s dalšími relevantními programy a akcemi na úrovni Unie, protože se výhradně soustředí na prevenci specifické formy organizované trestné činnosti, a sice padělání eura, a na boj proti ní. To platí pro nástroj pro **technickou pomoc a výměnu informací TAIEX**, nejčastěji používaný pro účely jednání o přistoupení, a Fond pro vnitřní bezpečnost – policie¹⁰, který zahrnuje předcházení trestné činnosti a boj proti ní obecně.

S ohledem na doporučení obnovit program po roce 2020 a jeho účinnost prokázanou v hodnocení programu Pericles 2020 v polovině období¹¹ a na pozitivní podporu zúčastněných stran, jako jsou členské státy, ECB a Europol, přijala Komise jako součást příštího víceletého finančního rámce návrh na pokračování programu po roce 2020 jako program Pericles IV¹². Rada dne 19. prosince 2018 schválila částečný obecný přístup. Vstřícný přístup Rady odráží širokou podporu návrhu Komise na program Pericles IV. Výbor LIBE dne 4. února 2019 v Evropském parlamentu jednomyslně přijal svůj postoj k návrhu Komise o programu Pericles IV, a vyjádřil tak svou podporu pro pokračování programu.

Na základě výsledků provádění programu a průběžné analýzy nově vznikajících hrozeb projednávaných ve skupině odborníků pro boj proti padělání eura jsou priority pro rok 2019 následující¹³:

- podporovat činnosti zaměřené na spolupráci mezi členskými státy, které jsou výrobou a distribucí padělaných peněz postiženy nejvíce,
- prohlubovat spolupráci s orgány třetích zemí, u nichž existuje podezření nebo důkazy, že na jejich území dochází k výrobě padělaných eur,
- zachovat účinný rámec pro ochranu eura v jihovýchodní Evropě,
- aktuální vývoj: bezpečnostní prvky euromincí, provádění nařízení (EU) č. 1210/2010 o ověřování pravosti euromincí a zacházení s euromincemi nevhodnými pro oběh, distribuce padělaných peněz a vysoce kvalitních komponent na internetu, podpora zřízení či posilování národních ústředních kanceláří.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 513/2014 ze dne 16. dubna 2014, kterým se jako součást Fondu pro vnitřní bezpečnost zřizuje nástroj pro finanční podporu policejní spolupráce, předcházení trestné činnosti, boje proti trestné činnosti a řešení krizí a zrušuje rozhodnutí Rady 2007/125/SVV (Úř. věst. L 150, 20.5.2014, s. 93).

¹¹ Na základě čl. 13 odst. 4 nařízení (EU) č. 331/2014 provedl hodnocení programu v polovině období nezávislý dodavatel. Komise přijala sdělení Evropskému parlamentu a Radě COM(2017) 741 o výsledcích hodnocení programu v polovině období ze dne 6. prosince 2017, v němž předkládá závěr, že program by měl pokračovat až do roku 2020, kdy automaticky skončí jeho platnost, podporuje pokračování programu po roce 2020 s ohledem na přidanou hodnotu EU, jeho dlouhodobý dopad a udržitelnost a souhlasí s posouzením pokračování programu jako samostatného programu po roce 2020 provedeném v rámci zmíněného hodnocení. Sdělení COM(2017) 741 final – sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o hodnocení v polovině období programu výměny, pomoci a odborného vzdělávání na ochranu eura proti padělání (program „Pericles 2020“) ze dne 6. prosince 2017.

¹² Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se na období let 2021–2027 zřizuje program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání („program Pericles IV“), COM/2018/369 final – 2018/0194 (COD) a návrh NAŘÍZENÍ RADY, kterým se rozšiřuje použitelnost nařízení (EU) č. .../2018, kterým se zavádí program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání na období 2021–2027 („program Pericles IV“), na nezúčastněné členské státy, COM/2018/371 final – 2018/0219 (APP).

¹³ Priority programu na rok 2019 jsou neoddelitelnou součástí ročního pracovního programu, který tvoří přílohu rozhodnutí Komise C(2019) 806 final ze dne 2. února 2019 o přijetí pracovního programu pro program Pericles 2020 na rok 2019.